REKOMENDACIJOS

TARYBOS REKOMENDACIJA (ES) 2022/2547

2022 m. gruodžio 13 d.

kuria iš dalies keičiama Rekomendacija (ES) 2022/107 dėl suderinto požiūrio, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas saugiai ir laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 21 straipsnio 2 dalį, 168 straipsnio 6 dalį ir 292 straipsnio pirmą ir antrą sakinius,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 2022 m. sausio 25 d. Taryba priėmė rekomendaciją (ES) 2022/107 ([1]). Rekomendacijoje (ES) 2022/107 laikomasi į asmenį orientuoto požiūrio dėl su COVID-19 pandemija susijusių laisvo judėjimo apribojimų nustatant, kad asmeniui, turinčiam pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/953 ([2]) išduotą galiojantį pažymėjimą (toliau – ES skaitmeninis COVID pažymėjimas), iš esmės neturėtų būti taikomi papildomi apribojimai, tokie kaip tyrimas ar karantinas, nepriklausomai nuo jo išvykimo vietos Sąjungoje. Gali būti reikalaujama, kad asmenys, kurie neturi galiojančio ES skaitmeninio COVID pažymėjimo, atliktų tyrimą prieš atvykdami arba ne vėliau kaip per 24 valandas po atvykimo. Rekomendacija (ES) 2022/107 taip pat nustatyta pritaikyta šviesoforo spalvų sistemos žemėlapio, vaizduojančio epidemiologinę situaciją regionų lygmeniu visoje Sąjungoje, metodika, nustatyta Tarybos rekomendacijoje (ES) 2020/1475 ([3]) ir kas savaitę skelbiama Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro;

(2) 2021 m. lapkričio 25 d., kai Komisija priėmė savo pasiūlymą ([4]), kuris vėliau tapo Rekomendacija (ES) 2022/107, su COVID-19 pandemija susijusi epidemiologinė situacija labai skyrėsi nuo šiandieninės. Tuo metu susirūpinimą kelianti delta atmaina vis dar vyravo Sąjungoje. Praėjus daugiau kaip dešimčiai mėnesių, Sąjungoje ėmė dominuoti labai užkrečiama omikron atmaina (įvairių atmainos potipių forma);

(3) omikron atmaina sukelia ne tokią sunkią ligą kaip anksčiau nustatyta delta atmaina, o tai bent iš dalies galima pagrįsti vakcinacijos ir ankstesnės infekcijos apsauginiu poveikiu ([5]). Dėl šios priežasties ir dėl aukštesnio apsaugos lygio, susijusio su vakcinacija ir ankstesne infekcija, spaudimą sveikatos priežiūros sistemoms šiuo metu galima suvaldyti, net ir trumpalaikio užsikrėtimų skaičiaus piko metu, kaip antai per 2022 m. vasarą užfiksuotą bangą, kurią sukėlė omikron atmainos potipiai BA.4 ir BA.5;

(4) bet kokie laisvo judėjimo suvaržymai, nustatyti reaguojant į COVID-19 pandemiją, neturi viršyti to, kas tikrai būtina visuomenės sveikatai apsaugoti. Kaip pažymėta Rekomendacijos (ES) 2022/107 1 ir 2 punktuose, bet kokie tokie apribojimai, laikantis būtinumo ir proporcingumo principų, turėtų būti panaikinti, kai tik tai leidžia epidemiologinė situacija. Iki 2022 m. rugpjūčio mėn. visos valstybės narės panaikino visas priemones, darančias poveikį laisvam asmenų judėjimui Sąjungoje, įskaitant keliautojams taikomą reikalavimą turėti ES skaitmeninį COVID pažymėjimą;

([1]) 2022 m. sausio 25 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2022/107 dėl suderinto požiūrio, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas saugiai ir laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu, kuria pakeičiama Rekomendacija (ES) 2020/1475 (OL L 18, 2022 1 27, p. 110).

([2]) 2021 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/953 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepijimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo) išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas asmenims laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu (OL L 211, 2021 6 15, p. 1).

([3]) 2020 m. spalio 13 d. Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475 dėl suderinto požiūrio į laisvo judėjimo apribojimą reaguojant į COVID-19 pandemiją (OL L 337, 2020 10 14, p. 3).

([4]) Pasiūlymas dėl Tarybos rekomendacijos dėl suderinto požiūrio, kuriuo siekiama sudaryti palankesnes sąlygas saugiai ir laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu, kuria pakeičiama Rekomendacija (ES) 2020/1475 (COM(2021) 749 final).

([5]) https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/latest-evidence/clinical

(5) todėl Rekomendacijoje (ES) 2022/107 nustatytas požiūris turėtų būti atitinkamai pritaikytas. Visų pirma ta rekomendacija turėtų būti iš dalies pakeista nustatant, kad valstybės narės iš esmės neturėtų nustatyti jokių su pandemija susijusių laisvo asmenų judėjimo apribojimų visuomenės sveikatos sumetimais. 2022 m. vasaros banga yra pavyzdys, kaip didelis viruso plitimas, atsiradus naujai susirūpinimą keliančiai atmainai, nebūtinai lemia didelį spaudimą nacionalinėms sveikatos priežiūros sistemoms. Tai rodo, kad svarstant galimybę nustatyti laisvo asmenų judėjimo apribojimus remiantis užsikrėtimo atvejų skaičiumi arba naujos atmainos atsiradimu, svarbu laikytis atsargaus požiūrio;

(6) tačiau pasaulinė COVID-19 pandemija nesibaigė. Negalima atmesti tikimybės, kad kils naujos infekcijų bangos, dėl kurių epidemiologinė situacija gali pablogėti, be kita ko, atsiradus naujai susirūpinimą keliančiai ar stebimajai atmainai. Todėl svarbu visoje Sąjungoje toliau koordinuoti pasirengimo pastangas. Prisidėdami prie šių pastangų, 2022 m. birželio 29 d. Europos Parlamentas ir Taryba pratęsė Reglamento (ES) 2021/953 dėl ES skaitmeninio COVID pažymėjimo taikymą iki 2023 m. birželio 30 d.;

(7) ES skaitmeninio COVID pažymėjimo sistemos galiojimo pratęsimu užtikrinama, kad Sąjungos piliečiai galėtų toliau naudotis sąveikiaisiais ir tarpusavyje pripažįstamais COVID-19 skiepijimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimais, jei valstybės narės manytų, kad būtina laikinai vėl nustatyti tam tikrus laisvo judėjimo apribojimus visuomenės sveikatos sumetimais. Kartu svarbu pabrėžti, kad Reglamentu (ES) 2021/953 valstybės narės jokiu būdu neįpareigojamos reikalauti pateikti skiepijimo, tyrimo ar persirgimo statuso įrodymus, kai naudojamasi laisvo judėjimo teise;

(8) kai valstybė narė, reaguodama į labai pablogėjusią epidemiologinę situaciją, mano, kad laisvo judėjimo apribojimai vis dėlto yra būtini visuomenės sveikatai apsaugoti ir yra proporcingi, tuos apribojimus turėtų sudaryti tik reikalavimas keliautojams turėti galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą. Visų pirma Sąjungoje keliaujantiems asmenims, turintiems galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą, tokiais atvejais neturėtų būti taikomas reikalavimas laikytis karantino, saviizoliacijos ar atlikti papildomą tyrimą. Kad nustatytų, ar turėtų būti laikoma, kad epidemiologinė situacija labai pablogėjo, valstybės narės visų pirma turėtų atsižvelgti į COVID-19 sukeltą spaudimą jų sveikatos priežiūros sistemai, remdamosi visų pirma pacientų, priimamų į ligonines bei intensyviosios priežiūros skyrius, ir jose esančių pacientų skaičiumi, plintančių SARS-CoV-2 atmainų pavojingumu, taip pat į Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro pateiktą informaciją apie epidemiologinės situacijos raidą. Šiomis aplinkybėmis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras skelbia su epidemiologinės situacijos pokyčiais susijusius duomenis;

(9) valstybės narės taip pat turėtų įvertinti, ar tikėtina, kad tokie apribojimai turės teigiamą poveikį epidemiologinei situacijai, įskaitant reikšmingą spaudimo nacionalinėms sveikatos priežiūros sistemoms sumažėjimą, atsižvelgiant į tai, kad epidemiologinę situaciją dažniau lemia vidaus veiksniai, o ne tarpvalstybinės kelionės. Tokiais atvejais vidaus nefarmacinės plitimo mažinimo priemonės, pavyzdžiui, kaukių dėvėjimas, vėdinimas ir fizinio atstumo laikymasis, o ne kelionių apribojimai, gali būti veiksmingos norint sulėtinti COVID-19 plitimą, jei jos įgyvendinamos anksti bei visapusiškai ir jas pakankamu mastu taiko visuomenė ([6]);

(10) kalbant apie galimą reikalavimą turėti galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą, Rekomendacijoje (ES) 2022/107 turėtų atsispindėti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/1034 ([7]) padaryti Reglamento (ES) 2021/953 pakeitimai. Pirma, turėtų būti nurodyta, kad ES skaitmeninius COVID pažymėjimus, išduotus asmenims, dalyvaujantiems COVID-19 vakcinų klinikiniuose tyrimuose, gali pripažinti kitos valstybės narės, kad būtų panaikinti laisvo judėjimo apribojimai. Siekiant Sąjungos piliečiams, paskiepytiems COVID-19 vakcina, dėl kurios užbaigta PSO įtraukimo į skubaus naudojimo vaistų sąrašą procedūra, sudaryti palankesnes

([6]) Taip pat žr. Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „COVID-19. ES pasirengimo ir reagavimo tolesnis užtikrinimas: žvilgsnis į ateitį“ (COM(2022) 190 final).

([7]) 2022 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/1034, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/953 dėl sąveikiųjų COVID-19 skiepijimo, tyrimo ir persirgimo pažymėjimų (ES skaitmeninio COVID pažymėjimo) išdavimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu (OL L 173, 2022 6 30, p. 37).

sąlygas naudotis laisvo judėjimo teise, valstybėms narėms taip pat rekomenduojama pripažinti ES skaitmeninius COVID pažymėjimus, išduotus paskiepijus tokiomis vakcinomis. Be to, tyrimo ir persirgimo pažymėjimai dabar gali būti išduodami remiantis laboratoriniais antigenų testais;

(11) galimas reikalavimas turėti ES skaitmeninį COVID pažymėjimą neturėtų būti taikomas tam tikrų kategorijų keliautojams, atsižvelgiant į jų konkrečią padėtį ar esmines funkcijas, kai jie atlieka šias esmines funkcijas. Atsižvelgiant į dabartinę saugumo padėtį, svarbu, kad į šį sąrašą būtų aiškiai įtraukti diplomatai, tarptautinių organizacijų darbuotojai, tarptautinių organizacijų pakviesti asmenys, taip pat karinis personalas, humanitarinę pagalbą teikiantys darbuotojai ir civilinės saugos personalas. Be to, į sąrašą turėtų būti įtraukti asmenys, kuriems taikomas Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 ([8]) 2 straipsnis, ir jis turėtų derėti su Tarybos rekomendacija (ES) 2022/2548 ([9]). Kartu tai neturėtų trukdyti valstybėms narėms siūlyti šių kategorijų asmenims skiepytis ir atlikti tyrimus;

(12) kad būtų galima greitai reaguoti į naujas atsirandančias SARS-CoV-2 atmainas, turėtų būti toliau taikoma skubaus sustabdymo procedūra, t. y. galimybė be ES skaitmeninio COVID pažymėjimo imtis kitų priemonių. Skubaus sustabdymo procedūra galėtų būti taikoma reaguojant į naujos susirūpinimą keliančios ar stebimosios SARS-CoV-2 atmainos atsiradimą, siekiant sulėtinti jos plitimą taikant kelionių apribojimus, laimėti laiko sutelkti ligoninių pajėgumus tenkinti padidėjusius sveikatos priežiūros poreikius ir inicijuoti vakcinų kūrimą. Procedūra taip pat galėtų būti taikoma, kai epidemiologinė situacija sparčiai ir smarkiai blogėja tiek, kad galima daryti prielaidą, jog atsirado nauja susirūpinimą kelianti arba stebimoji SARS-CoV-2 atmaina;

(13) jei valstybė narė nustato reikalavimą pateikti galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą arba jei ji imasi papildomų priemonių pagal skubaus sustabdymo procedūrą, ji turėtų skubiai atitinkamai informuoti Komisiją ir kitas valstybes nares per integruotą politinio atsako į krizes mechanizmo (IPCR) tinklą ir pateikti informaciją apie tokių kelionių apribojimų priežastis, tikėtiną poveikį, įsigaliojimą ir trukmę. Tai, be kita ko, turėtų būti informacija apie tai, kodėl tokių kelionių apribojimų nustatymas atitinka būtinumo ir proporcingumo principus, pavyzdžiui, dėl ypatingos atitinkamos valstybės narės geografinės padėties arba ypatingo jos nacionalinės sveikatos priežiūros sistemos pažeidžiamumo. Tai taip pat turėtų padėti užtikrinti suderinamumą su kelionių iš trečiųjų šalių taisyklėmis. Siekiant užtikrinti veiksmingą koordinavimą Sąjungos lygmeniu, jei valstybė narė aktyvuotų skubų sustabdymą, turėtų būti skubiai sušaukiamas IPCR tinklo posėdis padėčiai peržiūrėti;

(14) kad laiku būtų gauta aktuali ir reprezentatyvi informacija apie susirūpinimą keliančių arba stebimųjų SARS-CoV-2 atmainų atsiradimą ir plitimą, valstybės narės turėtų įvertinti įvairių SARS-CoV-2 atmainų plitimą bendruomenėje pagal sekoskaitai atrinktus reprezentatyvius ėminius, atlikti genetinį apibūdinimą ir pranešti atmainų tipo nustatymo rezultatus pagal Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro paskelbtas sekoskaitos gaires ([10]);

(15) taip pat tebėra svarbu užtikrinti, kad informacija apie bet kokias naujas priemones būtų viešai prieinama kuo anksčiau. Iš tiesų, kaip Komisija pažymėjo 2022 m. rugsėjo 2 d. komunikate ([11]), valstybės narės turėtų dėti visas pastangas, kad užtikrintų, kad potencialūs keliautojai būtų gerai informuoti apie galimus kelionių apribojimus, su kuriais jie gali susidurti atvykę į kitą valstybę narę. Interneto platforma „Re-open EU“ tebėra svarbus informacijos šaltinis visiems Sąjungoje keliaujantiems asmenims;

([8]) 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1).

([9]) 2022 m. gruodžio 13 d.Tarybos rekomendacija (ES) 2022/2548 dėl suderinto požiūrio į keliones į Sąjungą COVID-19 pandemijos metu, kuria pakeičiama Tarybos rekomendacija (ES) 2020/912 (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 146).

([10]) https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/methods-detection-and-characterisation-sars-cov-2-variants-second-update

([11]) Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES atsakas į COVID-19 protrūkį: pasirengimas rudeniui ir 2023 m. žiemai“ (COM(2022) 452 final).

(16) tikslinga atsisakyti Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro šviesoforo spalvų sistemos žemėlapio, skelbiamo nuo 2020 m. spalio mėn., kai buvo priimta Tarybos rekomendacija (ES) 2020/1475. Atsižvelgiant į epidemiologinius pokyčius, žemėlapio metodika kelis kartus buvo koreguojama. Jo naujausia versija, kurioje naudojamas 14 dienų praneštų atvejų rodiklis, pasveriant pagal skiepijimosi apimtį, buvo grindžiama patirtimi, susijusia su delta atmaina. Tačiau dėl didelio omikron atmainos sukeltų infekcijų skaičiaus didelė žemėlapio dalis tapo pažymėta tamsiai raudona spalva, nepaisant to, kad visos valstybės narės panaikino laisvo judėjimo apribojimus. Be to, kadangi valstybės narės pakoregavo savo testavimo tvarką, daugelis regionų tapo tamsiai pilkos spalvos, nes atliktų testų rodikliai, apie kuriuos pranešta, nukrito žemiau Rekomendacijoje (ES) 2022/107 nustatytos ribos. Šis testavimo strategijų pokytis, pereinant prie reprezentatyvių gyventojų imčių, artimiausioje ateityje nesikeis. Todėl šviesoforo spalvų sistemos žemėlapis tapo nebetinkamas epidemiologinei situacijai Sąjungoje atvaizduoti. Po diskusijų su valstybėmis narėmis ir Komisija, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras žemėlapio skelbimą jau laikinai sustabdė 2022 m. liepos mėn.;

(17) taigi kartu su šviesoforo spalvų sistemos žemėlapiu Rekomendacijoje (ES) 2022/107 turėtų būti panaikintos nuorodos į konkrečias papildomas priemones, taikomas iš tamsiai raudona spalva pažymėtų zonų keliaujantiems asmenims;

(18) privalomas keleivio buvimo vietos anketos (PLF) pateikimas keliaujant ES viduje kontaktų atsekimo tikslais yra papildomas reikalavimas norint naudotis laisvo judėjimo teise. Todėl toks reikalavimas pateisinamas tik jei jis būtinas ir proporcingas. Visų pirma valstybės narės neturėtų reikalauti, kad asmenys, keliaujantys į jų teritoriją privačiu transportu (automobiliu, dviračiu ar pėsčiomis), pateiktų PLF. Taip yra todėl, kad jų ekspozicija savaime yra mažesnė nei keliaujant viešuoju transportu ir kad jie paprastai žino savo bendrakeleivių tapatybę;

(19) tačiau, jei valstybės narės norėtų aktyvuoti tarpvalstybinių keleivių kontaktų atsekimą, yra galimybė naudotis bendromis priemonėmis, pvz., ES skaitmenine keleivio buvimo vietos anketa ir išankstinio įspėjimo ir reagavimo sistemos atrankinio keitimosi duomenimis moduliu, kad būtų keičiamasi keleivių duomenimis ir taip sustiprinami jų kontaktų atsekimo pajėgumai, kartu sumažinant keleiviams ir vežėjams tenkančią naštą. Kad išvengtų poreikio teikti PLF, valstybės narės, kai tai įmanoma pagal nacionalinę teisę ir laikydamosi duomenų apsaugos taisyklių, taip pat galėtų apsvarstyti galimybę naudoti esamus keleivių duomenis kontaktų atsekimo tikslais;

(20) Komisija, padedant Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui, turėtų toliau reguliariai peržiūrėti Rekomendaciją (ES) 2022/107 ir perduoti išvadas svarstyti Tarybai, prireikus kartu su pasiūlymu tą rekomendaciją iš dalies pakeisti,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Rekomendacija (ES) 2022/107 iš dalies keičiama taip:

1) po 10 punkto esanti antraštė „Suderinta sistema, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas laisvai judėti COVID-19 pandemijos metu“ pakeičiama taip:

„Suderinta laisvo judėjimo COVID-19 pandemijos metu sistema“;

2) 11 punktas pakeičiamas taip:

„11. Valstybės narės neturėtų nustatyti jokių su pandemija susijusių laisvo asmenų judėjimo teisės apribojimų visuomenės sveikatos sumetimais, išskyrus 11a ir 22 punktuose nurodytas situacijas.“;

3) įterpiami šie 11a, 11b ir 11c punktai:

„11a. Nedarant poveikio 22 punkte nustatytai skubaus sustabdymo procedūrai, valstybė narė turėtų nustatyti su pandemija susijusius laisvo asmenų judėjimo teisės apribojimus visuomenės sveikatos sumetimais tik laikydamasi 1–10 punktuose nustatytų bendrųjų principų ir reaguodama į labai pablogėjusią epidemiologinę situaciją.

Kad nustatytų, ar pagal pirmą pastraipą turėtų būti laikoma, jog situacija labai blogėja, valstybės narės visų pirma turėtų atsižvelgti į COVID-19 sukeltą spaudimą jų sveikatos priežiūros sistemoms, remdamosi visų pirma pacientų, priimamų į ligonines bei intensyviosios priežiūros skyrius, ir jose esančių pacientų skaičiumi, plintančių SARS-CoV-2 atmainų pavojingumu, taip pat į Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro reguliariai teikiamą informaciją apie epidemiologinės situacijos raidą.

Prieš nustatydama tokius apribojimus, atitinkama valstybė narė turėtų įvertinti, ar tikėtina, kad jie turės teigiamą poveikį epidemiologinei situacijai, įskaitant reikšmingą spaudimo nacionalinėms sveikatos priežiūros sistemoms sumažėjimą.

11b. Jei valstybė narė nustato apribojimus pagal 11a punktą, keliautojams turėtų būti taikomas tik reikalavimas turėti galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą, išduotą pagal Reglamentą (ES) 2021/953 ir atitinkantį 12 punkto sąlygas.

Šiame kontekste turėtų būti taikomos šios nukrypti leidžiančios nuostatos:

a) išimtis reikalavimui turėti galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą, nustatyta 16 punkte;

b) papildomos priemonės, kurių imtasi pagal 22 punkte nustatytą skubaus sustabdymo procedūrą, kuriomis siekiama užkirsti kelią susirūpinimą keliančių ar stebimųjų SARS-CoV-2 atmainų plitimui.

11c. Jei valstybė narė nustato apribojimus pagal 11a punktą, ji turėtų skubiai atitinkamai informuoti Komisiją ir kitas valstybes nares per integruoto politinio atsako į krizes mechanizmo (IPCR) tinklą. Tuo tikslu valstybė narė turėtų pateikti šią informaciją:

a) tokio reikalavimo priežastis, įskaitant jo atitiktį būtinumo ir proporcingumo principams;

b) tokio reikalavimo tikėtino poveikio epidemiologinei situacijai įvertį;

c) tokio reikalavimo įsigaliojimą, peržiūros datą (kai aktualu) ir planuojamą taikymo trukmę.

Be to, dėl tokių apribojimų turėtų būti tariamasi IPCR tinkle, be kita ko, siekiant užtikrinti suderinamumą su Rekomendacija (ES) 2022/2548.“

4) 12 punktas pakeičiamas taip:

„12. Turėtų būti pripažįstami šie ES skaitmeniniai COVID pažymėjimai, jei galima patikrinti jų autentiškumą, galiojimą ir vientisumą:

a) pagal Reglamentą (ES) 2021/953 išduoti skiepijimo COVID-19 vakcina, kuriai taikoma to reglamento 5 straipsnio 5 dalies pirma pastraipa, pažymėjimai arba skiepijimo COVID-19 vakcina, dėl kurios užbaigta PSO įtraukimo į skubaus naudojimo vaistų sąrašą procedūra, pažymėjimai, kuriuose nurodyta, kad jų turėtojas yra:

— užbaigęs pirminio skiepijimo kursą ir po paskutinės dozės yra praėjusios bent 14 dienų arba

— po pirminio skiepijimo kurso užbaigimo paskiepytas viena ar daugiau stiprinamųjų dozių,

su sąlyga, kad dar nėra pasibaigęs Reglamente (ES) 2021/953 nustatytas pripažinimo laikotarpis.

Valstybės narės taip pat galėtų pripažinti skiepijimo pažymėjimus, išduotus paskiepijus kitomis COVID-19 vakcinomis, kurioms taikoma Reglamento (ES) 2021/953 5 straipsnio 5 dalies antra pastraipa, arba skiepijimo pažymėjimus, išduotus pagal Reglamento (ES) 2021/953 5 straipsnio 5 dalies ketvirtą pastraipą.

Remdamasi tolesniais moksliniais įrodymais, Komisija turėtų reguliariai iš naujo įvertinti a punkte nustatytą metodą.

b) pagal Reglamentą (ES) 2021/953 išduoti tyrimo rezultatų pažymėjimai, rodantys, kad gautas neigiamas tyrimo rezultatas:

— likus ne daugiau kaip 72 valandoms iki išvykimo, jei atliekamas molekulinis nukleorūgščių amplifikacijos tyrimas (NRAT), arba

— likus ne daugiau kaip 24 valandoms iki išvykimo, jei atliekamas antigenų testas, įtrauktas į bendrąjį COVID-19 antigenų testų sąrašą, dėl kurio susitarė Sveikatos saugumo komitetas ([12]).

Kad būtų galima keliauti naudojantis laisvo judėjimo teisėmis, valstybės narės turėtų pripažinti abiejų tipų testus.

Valstybės narės turėtų siekti užtikrinti, kad tyrimo rezultatų pažymėjimai būtų išduoti kuo greičiau po mėginio paėmimo.

c) pagal Reglamentą (ES) 2021/953 išduoti persirgimo pažymėjimai, su sąlyga, kad dar nėra pasibaigęs pagal tą reglamentą nustatytas galiojimo laikotarpis.“;

5) 15 punktas pakeičiamas taip:

„15. Jei valstybė narė nustato reikalavimą turėti galiojantį ES skaitmeninį COVID pažymėjimą, jo neturintiems asmenims gali būti taikomas reikalavimas prieš atvykimą arba ne vėliau kaip per 24 valandas po atvykimo atlikti NRAT arba į bendrą ES COVID-19 antigenų testų sąrašą įtrauktą antigenų testą. Tai netaikoma asmenims, pagal 16 punktą atleistiems nuo reikalavimo turėti ES skaitmeninį COVID pažymėjimą.“;

6) 16 punkto a papunktis pakeičiamas taip:

„a) šių kategorijų keliautojai, atliekantys esmines funkcijas ar turintys esminių poreikių, atlikdami šią esminę funkciją ar tenkindami šį poreikį:

— transporto darbuotojai arba transporto paslaugų teikėjai, įskaitant krovininių transporto priemonių, kuriomis vežami atitinkamai teritorijai skirti kroviniai, ir tik tranzitu vykstančius transporto priemonių vairuotojus bei įgulą;

— sveikatos priežiūros specialistai, sveikatos srities tyrėjai ir vyresnio amžiaus asmenų priežiūros specialistai;

— keleiviai, keliaujantys dėl svarbių medicininių ar šeiminių priežasčių;

— diplomatai, tarptautinių organizacijų darbuotojai, tarptautinių organizacijų pakviesti asmenys, karinis personalas, humanitarinę pagalbą teikiantys darbuotojai, civilinės saugos darbuotojai ir asmenys, kuriems taikomas Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 ([13]) 2 straipsnis;

— tranzitu vykstantys keleiviai;

— jūrininkai;

— asmenys, dirbantys ypatingos svarbos arba kitų esminių infrastruktūrų srityje.“;

7) po 16 punkto esanti antraštė „ES žemėlapis, kuriame taikoma šviesoforo spalvų sistema ir su juo susijusios išimtys bei papildomos priemonės“ išbraukiama;

8) 17, 18 ir 19 punktai išbraukiami;

9) 20 punkto antra pastraipa pakeičiama taip:

„Siekdamas padėti valstybėms narėms, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras turėtų toliau skelbti informaciją ir duomenis apie susirūpinimą keliančias ar stebimąsias SARS-CoV-2 atmainas.“;

10) 21, 22 ir 23 punktai pakeičiami taip:

„21. Valstybės narės turėtų įvertinti įvairių SARS-CoV-2 atmainų plitimą bendruomenėje pagal sekoskaitai atrinktus reprezentatyvius ėminius, atlikti genetinį apibūdinimą ir pranešti atmainų tipo nustatymo rezultatus pagal Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro paskelbtas sekoskaitos gaires.

([12]) Pateikiama adresu https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/coronavirus-response/public-health/high-quality-covid-19-testing_en.

([13]) 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1).

22. Jei, reaguodama į naujos susirūpinimą keliančios ar stebimosios SARS-CoV-2 atmainos atsiradimą, valstybė narė reikalauja, kad keliautojai, įskaitant ES skaitmeninių COVID pažymėjimų turėtojus, po atvykimo į jos teritoriją laikytųsi karantino ar saviizoliacijos arba atliktų tyrimą dėl užsikrėtimo SARS-CoV-2, arba jei nustato kitus apribojimus tokių pažymėjimų turėtojams, ji turėtų per IPCR tinklą skubiai atitinkamai informuoti Komisiją ir kitas valstybes nares, be kita ko, pateikti šios rekomendacijos 11c punkte ir Reglamento (ES) 2021/953 11 straipsnio 2 dalyje nurodytą informaciją. Jei įmanoma, tokia informacija turėtų būti pateikta likus 48 valandoms iki tokių naujų apribojimų įvedimo. Kai įmanoma, tokios priemonės turėtų būti taikomos tik regioniniu lygmeniu. Valstybės narės turėtų teikti pirmenybę testavimui, o ne kitoms priemonėms.

Procedūra taip pat turėtų būti taikoma, kai epidemiologinė situacija sparčiai ir smarkiai blogėja tiek, kad galima daryti prielaidą, jog atsirado nauja susirūpinimą kelianti arba stebimoji SARS-CoV-2 atmaina.

23. Jei valstybė narė inicijuoja skubaus sustabdymo mechanizmą ir dėl to reikalauja, kad transporto darbuotojai ir transporto paslaugų teikėjai atliktų tyrimą dėl COVID-19 infekcijos, turėtų būti naudojami greitieji antigenų testai ir nereikalaujama laikytis karantino, todėl tai neturėtų sutrikdyti transporto judėjimo. Jei atsirastų transporto arba tiekimo grandinės sutrikimų, valstybės narės turėtų nedelsdamos panaikinti arba atšaukti tokius sistemingo testavimo reikalavimus, kad būtų išsaugotas žaliųjų koridorių veikimas. Be to, neturėtų būti reikalaujama, kad kitų tipų keliautojai, kuriems taikomi 16 punkto a ir b papunkčiai, laikytųsi karantino ar saviizoliacijos.“;

11) 24 punktas pakeičiamas taip:

„Kai valstybė narė svarsto galimybę inicijuoti skubaus sustabdymo mechanizmą, reaguodama į naujos susirūpinimą keliančios arba stebimosios SARS-CoV-2 atmainos atsiradimą, per 48 valandas turėtų būti sušauktas IPCR tinklo posėdis siekiant aptarti būtinybę visoje ES imtis suderintų priemonių, kad būtų sustabdytas naujos atmainos plitimas, glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija ir padedant Europos ligų prevencijos ir kontrolės centrui. Tokiame koordinavimo posėdyje atitinkama valstybė narė turėtų nurodyti, kodėl ji mano, kad reikia inicijuoti skubaus sustabdymo mechanizmą. Valstybės narės turėtų, jei tikslinga, koordinuotai įgyvendinti aptartas priemones.

Komisija, remdamasi Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro reguliariai atliekamu naujų duomenų apie atmainas vertinimu, atitinkamomis diskusijomis visuomenės sveikatos klausimais Sveikatos saugumo komitete ir Europos SARS-CoV-2 atmainų ekspertų grupės pateikta analize, taip pat gali pasiūlyti Taryboje surengti diskusiją dėl naujos susirūpinimą keliančios ar stebimosios SARS-CoV-2 atmainos.“;

12) 27 punktas pakeičiamas taip:

„27. Jei 11a ar 22 punkte nurodytomis aplinkybėmis valstybės narės reikalauja, kad asmenys, vykstantys į jų teritoriją kolektyvinio transporto priemonėmis ir turintys iš anksto paskirtą vietą arba kajutę, pateiktų keleivio buvimo vietos anketas (PLF) kontaktų atsekimo tikslais laikantis duomenų apsaugos reikalavimų, jos raginamos naudotis „EU Healthy Gateways“ parengta ES skaitmenine keleivio buvimo vietos anketa ([14]) ir Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 1082/2013/ES ([15]) 8 straipsniu sukurtos išankstinio įspėjimo ir reagavimo sistemos (IĮRS) atrankinio keitimosi duomenimis funkcija, įskaitant visą atitinkamą struktūrizuotą informaciją, reikalingą tarpvalstybiniam kontaktų atsekimui. Valstybės narės neturėtų reikalauti pateikti PLF, kai keliaujama privačiu transportu. Kai tai įmanoma pagal nacionalinę teisę ir laikydamosi duomenų apsaugos taisyklių, valstybės narės taip pat galėtų apsvarstyti galimybę kontaktų atsekimo tikslais naudoti esamus keleivių duomenis.“;

13) 29 ir 30 punktai pakeičiami taip:

„29. Pagal Reglamento (ES) 2021/953 11 straipsnį valstybės narės turėtų atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams ir plačiajai visuomenei laiku pateikti aiškią ir išsamią informaciją apie visas priemones, darančias poveikį laisvo judėjimo teisei, ir apie visus susijusius reikalavimus, pavyzdžiui, apie būtinybę pateikti PLF. Tai, be kita ko, yra informacija apie tokių reikalavimų panaikinimą arba nebuvimą. Informacija taip pat turėtų būti skelbiama kompiuterio skaitomu formatu.

([14]) https://www.euplf.eu/en/home/index.html

([15]) 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1082/2013/ES dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 2119/98/EB (OL L 293, 2013 11 5, p. 1).

30. Valstybės narės šią informaciją turėtų reguliariai atnaujinti ir ji taip pat turėtų būti laiku pateikiama interneto platformoje „Re-open EU“. Valstybės narės taip pat turėtų platformoje „Re-open EU“ teikti informaciją apie ES skaitmeninių COVID pažymėjimų naudojimą šalies viduje.

    Informacija apie bet kokias naujas priemones turėtų būti skelbiama kuo anksčiau ir paprastai likus ne mažiau kaip 24 valandoms iki jų įsigaliojimo, atsižvelgiant į tai, kad ekstremaliųjų epidemiologinių situacijų atveju reikalingas tam tikras lankstumas.“;

14) priedas išbraukiamas.

Priimta Briuselyje 2022 m. gruodžio 13 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
M. BEK